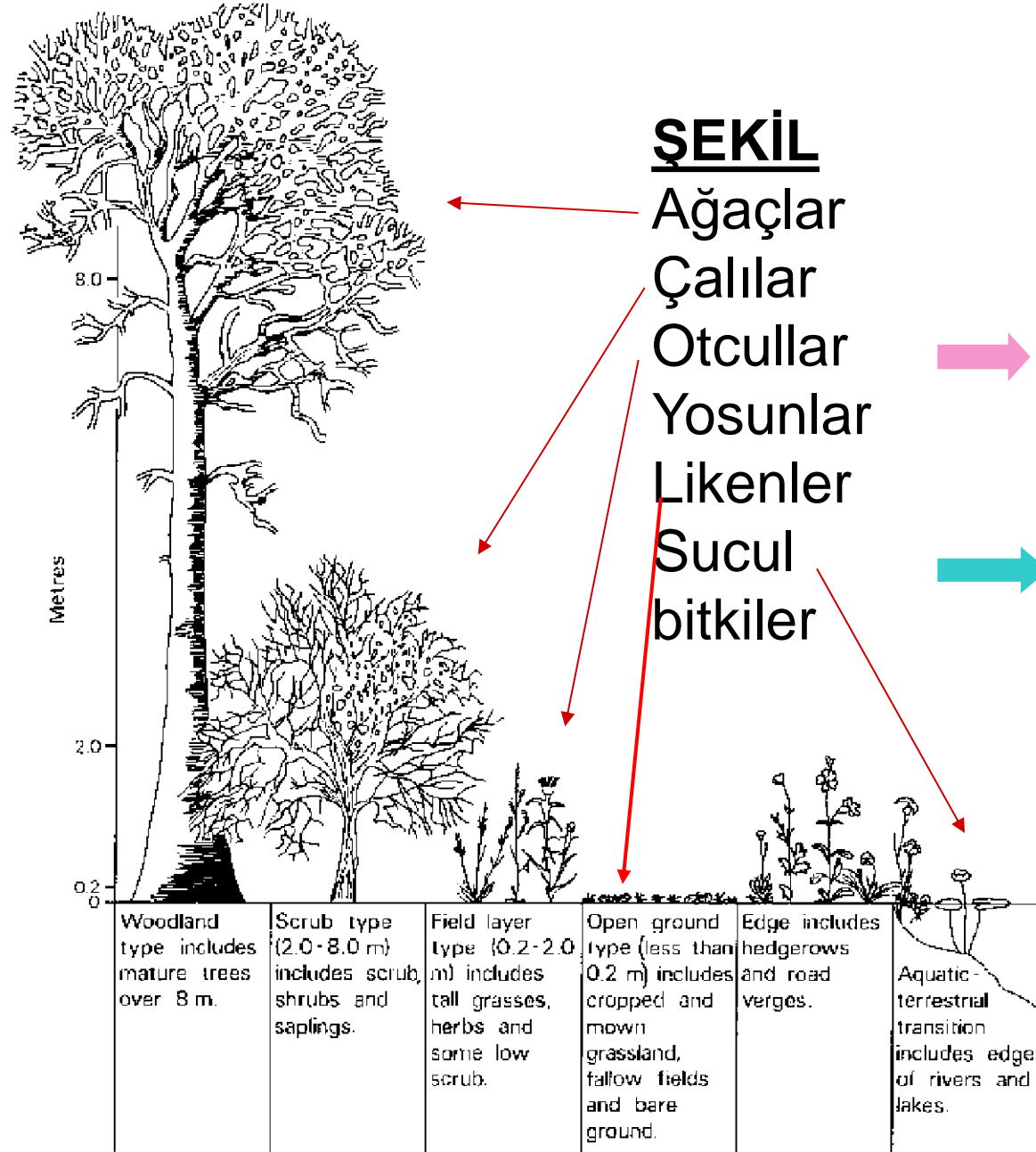

Vejetasyon çeşitleri

ŞEKİL

Ağaçlar

Çalılar

Otcullar

Yosunlar

Likenler

Sucul bitkiler

Çimen dışı otlar

Çimenler

Eğrelti otu

Epifitler

Beliren

Yüzen

Batık

Su yosunları

EKOLOJİ DERSİ İÇİN BİLİNMESİ GEREKEN BAZI KAVRAMLAR

- 1- **ABSORPSİYON** : Gaz, ısı, sıcaklık ya da ışığın maddelerce tutulmasına denir.
- 2- **ADAPTASYON** : Canlının ortam koşullarına «uyum» yeteneğidir.
- 3- **ADSORPSİYON** : Katı, sıvı, gaz molekül, atom ve iyonların, katı ya da sıvı cisimlerin yüzeyinde tutulmasıdır.
- 4- **AGREGAT** : Katı cisim parçacıklarının bir araya gelmesidir.
- 5- **AMONİFİKASYON** : Azotun (N)'li organik maddelerden, amonyum (NH₄)⁺ halinde ayrılmasıdır.
- 6- **BİYOMASS** : Belli bir tür ya da çeşidin herhangi bir zamandaki toplam kütesidir.
- 7- **BİYOMETRİ** : İstatistiğin canlılar üzerindeki araştırmasıdır.
- 8- **BİYOM-BİYOTA** : Belirli bir bölgedeki bitki ya da hayvan türleri.
- 9- **BİYOTİP** : Kalıtsal özellikleri, yapı ve görünüşleri bir olan, homojen bireyler topluluğudur.
- 10- **BÜYÜME** : Organizmanın bütünü ya da bir kısmındaki hacimsel ya da ağırlık artışıdır.
- 11- **ÇİĞ** : Yüksek düzeydeki nemi havanın, soğuk ve açıktaki yüzeylerde yoğunlaşmasıyla bıraktığı sudur.

EKOLOJİ DERSİ İÇİN BİLİNMESİ GEREKEN BAZI KAVRAMLAR

- 12- GUTASYON (Damlama) : Bitkilerin herhangi bir şekilde sıvı halindeki suyu dışarı vermesidir.
- 13- DENİTRİFİKASYON : Toprakta nitrat (NO_3) halindeki azotun, serbest azot ya da azotlu gazlar halinde açığa çıkmasıdır.
- 14- DİFÜZYON : Farklı yoğunluktaki sıvı/gazların dengeye gelene dek birbirlerine geçmesidir.
- 15- EKOSİSTEM : Belirli bir yerdeki tüm canlı ve cansız unsurların sürekli birbirlerini olumlu yönde etkilemesiyle oluşan yapıya denir.
- 16- EKOTİP : Genetik ırkların buldukları ortam/çevre koşullarına uyabilmesi için morfolojik ve fizyolojik olarak farklılaşanlara denilir.
- 17- FAUNA : Ortamdaki hayvanlardır.
- 18- FLORA : Ortamdaki bitkilerdir.
- 19- FLORİGEN GRUBU ENZİMLER : Bitkilerde çiçeklenmeyi düzenleyen enzimlerdir.

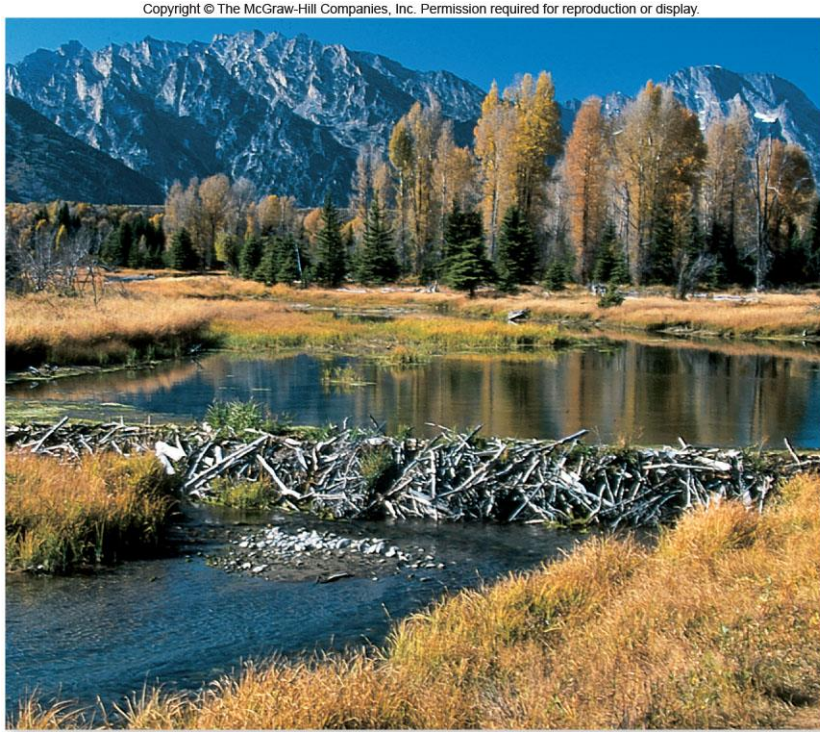
EKOLOJİ DERSİ İÇİN BİLİNMESİ GEREKEN BAZI KAVRAMLAR

- 20- GELİŞME** : Aynı yapıdaki hücrelerden bir kısmının farklılaşarak, değişik morfoloji ve fizyoloji kazanması ve devre değiştirmesidir.
- 21- GENOM** : Canlının hücreesindeki en az sayıda bulunan «kromozom topluluğu».
- 22- HABİTAT** : Bir canlının yaşadığı ve belirli gelişme koşullarına sahip alandır.
- 23- HABİTUS** : Bir bitki türünün, belirli bir habitattaki dış görünümü ya da morfolojisidir.
- 24- ISI** : Bir cismin ya da yerin SICAKLIĞINI artıran ENERJİ' olup, birimi (cal)'dir.
- 25- SICAKLIK** : «ISI ENERJİSİNİN» dışa vurumudur.
- 26- İLK DON** : Hava sıcaklığının ilk olarak 0.1 °C ya da daha altına düştüğü gündür.
- 27- POPULASYON** : Aynı yerdeki, aynı tür bireyler topluluğudur
- 28- PLOİDİ (PLOIDY)** : Canlıların her hücreesindeki «genom» sayısıdır.

- 29- POLİPLOİDİ (POLYPLOIDY) : Canlıların somatik (vücut) hücrelerinde (2)'den çok genomun olmasıdır.
- 30- SUYUN VERİM GÜCÜ (g) : Bitkilerin birim kuru madde yapmada kullandıkları su miktarıdır.
- 31- **SIZAN SU** : Yağış/Sulamalardan sonra, yerçekimiyle toprağın derinlerine işleyen sudur.
- 32- TABAN SUYU : **Sızan suyun** geçirimsiz bir tabaka ya da ana kayaya rastlayınca birikmesidir.
- 33- TARLA TOPRAĞI : Kayaların parçalanmasıyla oluşan kum, kil, mil, humus, besin maddeleri, gibi unsurlardan oluşan ortam(lar)dır.
- 34- TAV : Bitki yetiştiriciliğine uygundur. (**Özellikle toprak tavi**)
- 35- **VEGETASYON** : **Bitki topluluğudur. (Flora da denir.).**
- 36- VERNALİZASYON : Kışlık bitkilerin generatif döneme geçebilmeleri için gelişmelerinin ilk devrelerinde, (1-2 ay), minimum büyüme sıcaklığı altında (2 °C) kalmalarıdır.

37- BİYOSFER : Dünyadaki bütün biyomlardır.

Örnekler:

© David Hosking/National Audubon Society Collection/Photo Researchers Inc.

BİYOM (=BİYOTA) : Belirli bir bölgedeki bitki ya da hayvan türleridir.

T A R I M (= Agriculture) N E D İ R ?

TOPRAK ve SU KAYNAKLARINI kullanarak,
bitkisel ve hayvansal ürünleri üreterek, bunların
verim ve kalitesini artırıp, pazara taşımak ve
Tüketim fazlasını, yine uygun olan koşullarda
depolamaya alma;

BİLİM ve SANATI'dır.

Uygulamalı oluşunun yanında, **çevresel**, **ekonomik** ve **sosyal** boyutlara sahip **karmaşık** bir yapısı vardır.

Tarımsal etkinliklerdeki esas kaynaklarımız

TOPRAK

SU

BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK (Biyoçeşitlilik=Biodiversity)

Ülkemiz tarım toprakları;

işlemeli tarıma uygun (I, II ve III. Sınıf),

işlemeli tarıma kısıtlı uygun (IV. Sınıf) olarak, yaklaşık 20-21 mil ha'dır.

TARLA BITKİLERİNİN GRUPLANDIRILMASI

1. Tahıllar ve Yemelik Tane Baklagiller

- a. Serin İklim Tahılları (Buğday, Arpa, Çavdar, Yulaf, Triticale...)
- b. Sıcak İklim Tahılları (Mısır, Çeltik, Darılar, Kuşyemi...)
- c. Yemelik Tane Baklagiller (Nohut, Mercimek, Fasulye, Bakla, Bezelye, Börülce...)

2. Endüstri bitkileri

- a. Lif Bitkileri (Pamuk, keten, kenevir, jüt...)
- b. Nişasta Şeker Bitkileri (Patates, şeker pancarı, havuç...)
- c. Yağ Bitkileri (Ayçiçeği, haşhaş, soya fasulyesi...)
- d. Tütün, İlaç ve Baharat bitkileri (Tütün, pamuk, kekik, rezene, kişniş...)

3. Yem Bitkileri, Çayır ve Meralar (= Otlaklar)

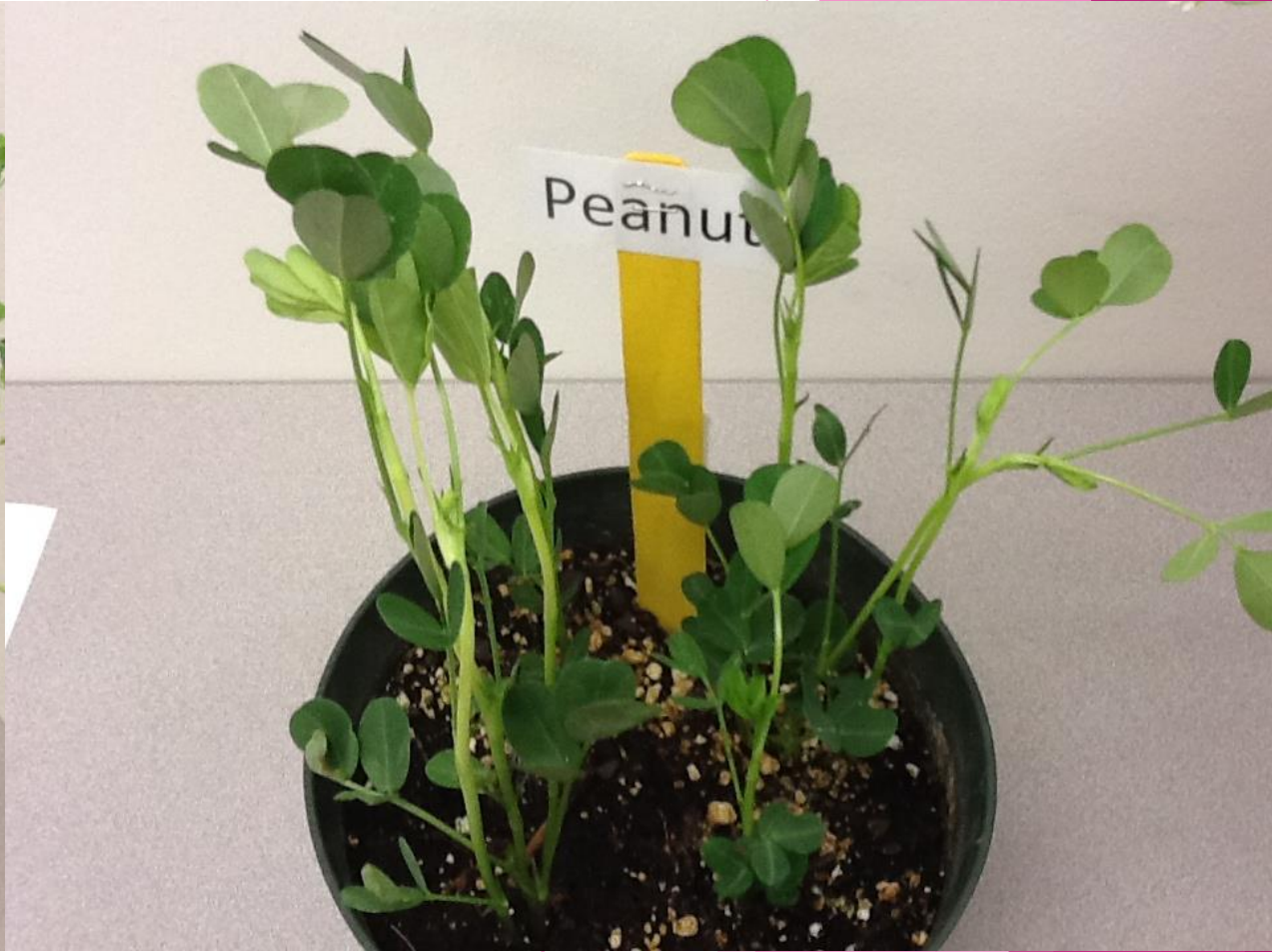
- a. Buğdaygil Yem Bitkileri (Çim, ayrıkotu...)
- b. Baklagil Yem Bitkileri (Yonca, korunga, fiğ, üçgül...)

Yonca

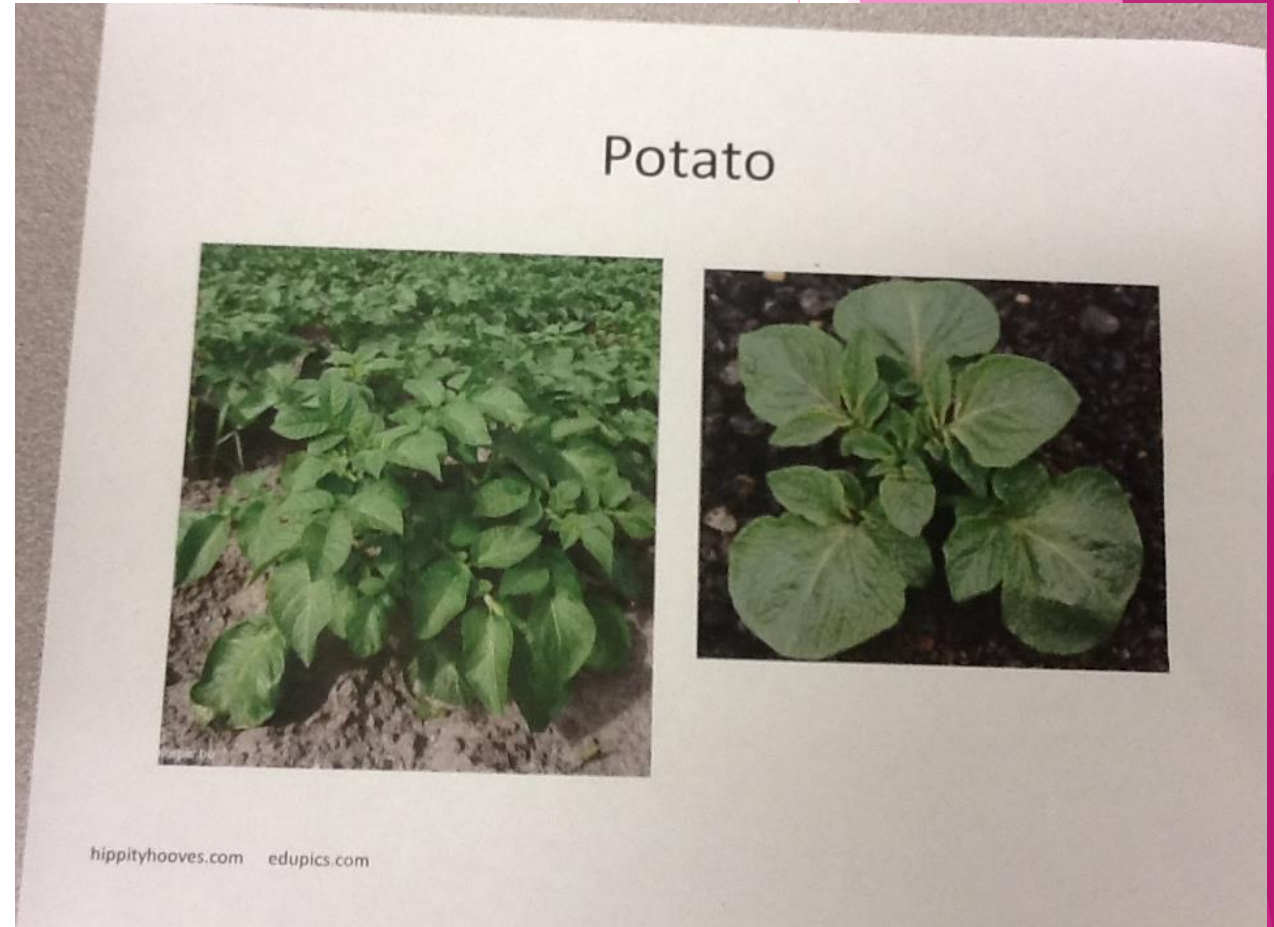
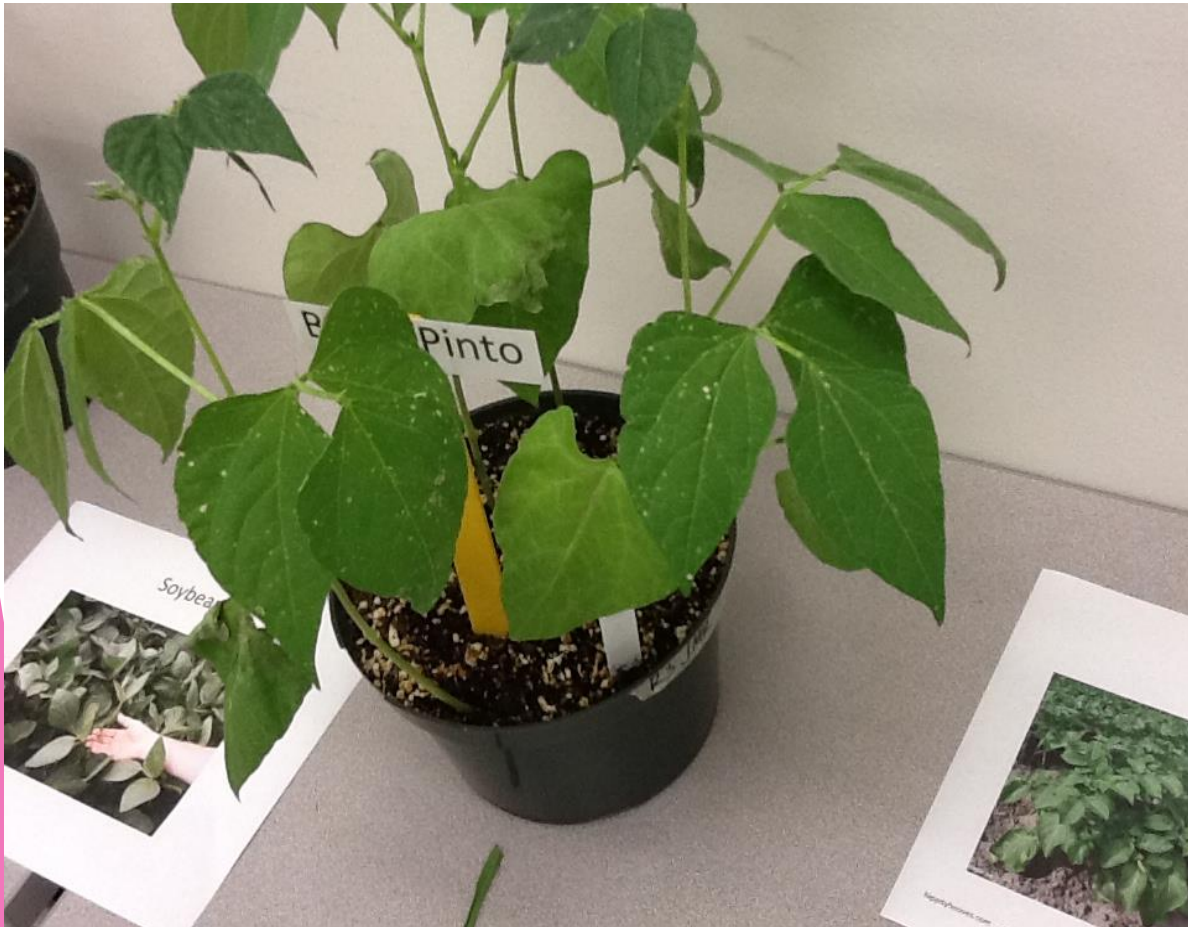

Yer fıstığı

Fasulye

Patates

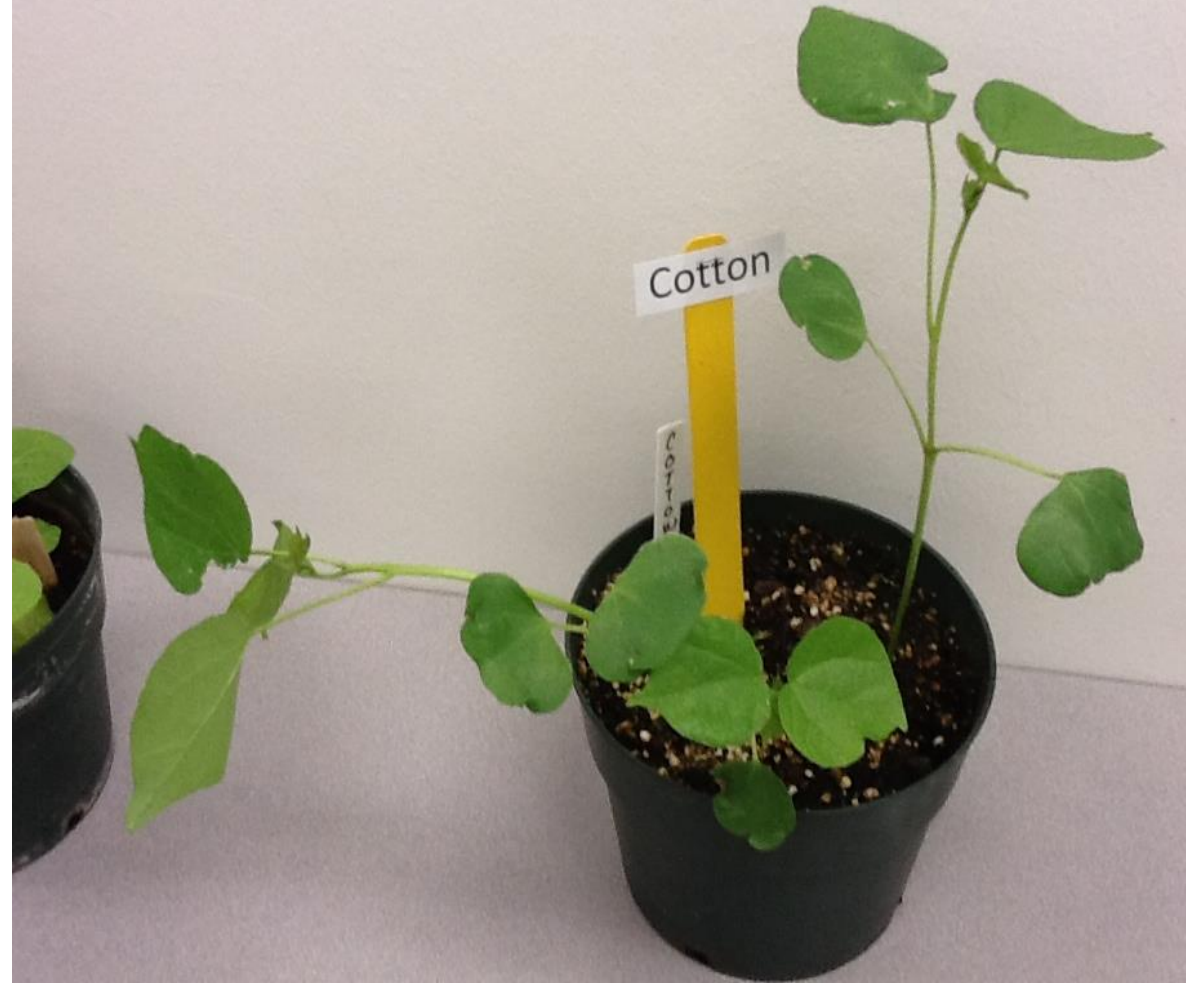

Soya

Soybean

Pamuk

Kolza

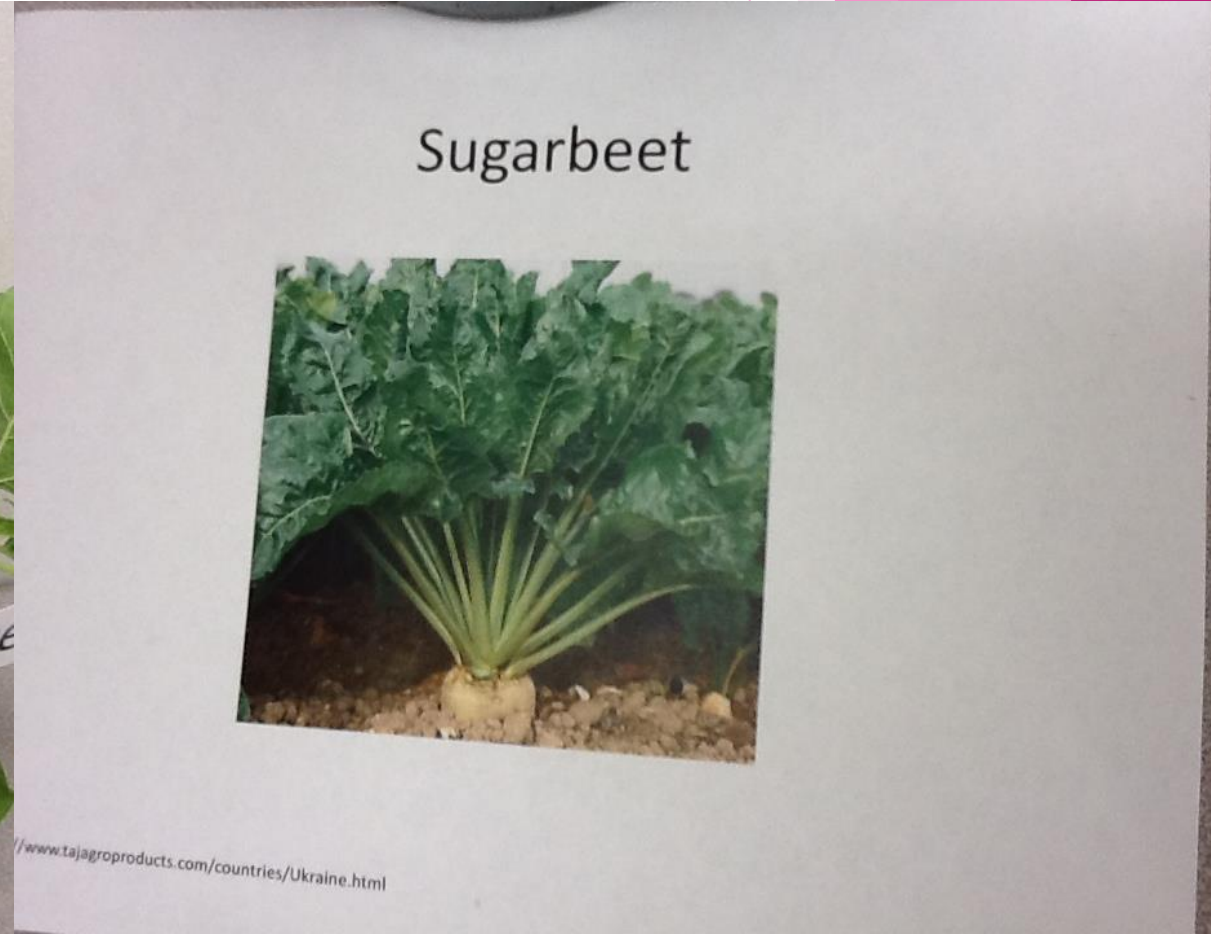
Tütün

Ayçiçeği

Şeker pancarı

Mısır

Arpa

